

Verslag reacties consultatie Geo-standaarden generatiewissel

Aan:	Forum Standaardisatie
Van:	Bureau Forum Standaardisatie
Datum:	19 juni 2024
Versie:	1.0
Bijlage:	n.v.t.

1. Inleiding

Dit verslag bevat de reacties uit de openbare consultatie (18 april 2024 tot 13 mei 2024) van het Forum Standaardisatie. Forum Standaardisatie toetst om OGC-API standaarden te verplichten aan de overheid als onderdeel van de basisset Geo-standaarden. Daarnaast toetst het Forum Standaardisatie om WMS en WFS standaarden (onderdeel van de Geo-standaarden) aan te bevelen aan de overheid en niet meer te verplichten. In de openbare consultatie kon men reageren op het advies van de experts.

Het Bureau Forum Standaardisatie heeft een [expertadvies](#) ter openbare consultatie gepubliceerd op internetconsultatie.nl. Tijdens de openbare consultatie werd één reactie ontvangen, die is gepubliceerd. In het volgende hoofdstuk zijn de antwoorden van de respondent opgenomen..

2. Reacties uit de openbare consultatie

2.1. Reactie van Gemeente Rotterdam

Naam: J. Stedehouder

Datum: 13 mei 2024

2.1.1. Vraag 1

Wilt u reageren op het advies van de experts om OGC-API standaarden te verplichten aan de overheid ('Pas toe of leg uit'-verplichting) (paragraaf 1 van het expertadvies)?

De gemeente Rotterdam heeft in haar architectuur voor het delen en hergebruiken van data in het ruimtelijk domein een vergelijkbare keuze gemaakt. Wij onderschrijven dan ook het advies om de genoemde OGC-API standaarden te (gaan) gebruiken, mede vanuit de afweging dat het ontsluiten van geo-data via deze standaarden hergebruik buiten de geo-wereld stimuleert, ondersteunt en vereenvoudigt. Wij zetten wel vraagtekens bij het op dit moment al opnemen van de OGC-API standaarden op de lijst van verplichte standaarden, met een gelijktijdige depreciatie van de WMS- en WFS-standaarden naar de lijst van aanbevolen standaarden. De keuze om richting de OGC-API standaarden te gaan is prima, maar we zetten vraagtekens bij het tempo.

2.1.2. Vraag 2

Wilt u reageren op het advies van de experts om WMS en WFS standaarden aan te bevelen aan de overheid en niet meer te verplichten aan de overheid (paragraaf 1 van het expertadvies)?

De gemeente Rotterdam vindt het niet verstandig om de WMS en WFS standaarden 'af te waarden' naar de lijst van aanbevolen standaarden. Het is een afwijking van de INSPIRE-richtlijn die in het advies onvoldoende is onderbouwd. Een keuze om WMS en WFS standaarden op de lijst van verplichte standaarden te handhaven én de OGC-API standaarden op te nemen op de lijst van aanbevolen standaarden ligt meer in het verlengde van de INSPIRE-richtlijn (en daarmee draagt het bij aan het verbeteren van de interoperabiliteit), maar past het ook beter bij de actuele marktadoptie. Tevens zien wij nog beperkingen rond de OGC-API standaarden die ons inziens voor te grote problemen bij implementaties gaan zorgen.

2.1.3. Vraag 3

Wilt u reageren op de aanbevelingen van de experts over de criteria voor de lijst verplichte standaarden waarop zij de OGC-API standaarden hebben getoetst (paragrafen 5.1 tot en met 5.4 van het expertadvies)?

In 5.1.3.1 wordt gesteld dat de wisseling in geostandaarden past in een bredere ontwikkeling naar API-gedreven werken, hetgeen wij vanuit Rotterdam onderschrijven. Wij denken alleen dat het voorbeeld van de STuF-standaarden onjuist is. Er moeten nog heel wat stappen gezet worden om daar te kunnen spreken van een beweging richting API-gedreven werken.

Qua adoptie door stakeholders herkennen wij het beeld dat PDOK innovatief bezig is met het ontsluiten van datasets via OGC-API's. Maar dat is ons inziens een beperkt beeld van het draagvlak onder belangrijke stakeholders. De adoptie van de standaard niet alleen voldoende tractie te hebben aan de aanbodkant, maar ook aan de afnemende kant. En daar zijn nog heel wat stappen te zetten. Door opname van de standaard op de lijst van verplichte standaarden ontstaat er wellicht een impuls richting de markt, maar wij voorzien dat bij inkooptrajecten die op relatief korte termijn gaan lopen we vooral in het '...., tenzij' scenario uitkomen.

Wij vragen ook graag aandacht voor het geheel van benodigde geostandaarden. De gemeente Rotterdam onderschrijft de richting, maar de OGC-API standaarden hebben nog belangrijke beperkingen. Bij gebruik van de OGC-API's wordt de data aangeleverd als GeoJSON, dat kent slechts één CRS (WGS84). Hiervoor zijn praktische oplossingen bekend (en ook al toegepast), maar die leveren problemen op met zowel tooling als met interoperabiliteit (immers, maatwerk). Een mogelijke oplossing is het gebruik van JSON-FG, maar dat is nog volledig in ontwikkeling. Met dit in het achterhoofd komt het verplicht stellen van alleen de OGC-API's (met een andere volwassenheid dan GeoJSON en JSON-FG) te vroeg.

2.1.4. Vraag 4

Wilt u reageren op de aanbevelingen van de experts over de criteria voor de lijst aanbevolen standaarden waarop zij de WMS en WFS standaarden hebben getoetst (paragrafen 6.1 tot en met 6.5 van het expertadvies)?

Geen opmerkingen

2.1.5. Vraag 5

Wilt u reageren op de constatering en conclusies van de experts dat het verplichten van OGC-API standaarden en het aanbevelen van WMS en WFS voldoen aan Europese INSPIRE richtlijn die vraagt om WMS en WFS standaarden (hoofdstuk 5 en 6 van het expertadvies)?

Het sleutelargument van de experts is dat door OGC-API naar de verplichte lijst en WMS/WFS naar de aanbevolen lijst te verplaatsen, er een impuls ontstaat naar betere, meer toekomstvaste standaarden. Wij zien echter onvoldoende argumenten om voor Nederland op dit punt af te wijken van de INSPIRE richtlijn (die kiest voor WMS/WFS, met OGC-API als good practice).

Overall is het ons standpunt dat het ons verstandig lijkt om aan te sluiten bij de INSPIRE richtlijn en zo aan te sluiten bij de Europese kaders voor interoperabiliteit. OGC-API is een goede ontwikkeling, en ook een die Rotterdam zelf heeft gekozen, maar het lijkt ons nog te vroeg om OGC-API's bij komende aanbestedingen al verplicht te stellen. Ons beeld is dat we dan bij meerdere aanbestedingen onvoldoende marktpartijen vinden die aan deze standaard kunnen voldoen. Daarnaast is duidelijk dat het (geleidelijk) uitfaseren en vervangen van WMS/WFS door OGC-API's forse investeringen gaat vragen van de zijde van de gemeente (wij zijn het dan ook niet eens met de opmerking dat de kosten voor adoptie meevallen), en dat beide standaarden nog geruime tijd naast elkaar blijven bestaan. Op basis van deze argumenten lijkt ons een plaatsing van de OGC-API standaarden op de lijst van aanbevolen standaarden, met handhaving van WMS/WFS op de lijst van verplichte standaarden, op dit moment verstandiger én meer in lijn met de INSPIRE richtlijn.

Overigens is het wat ons betreft onduidelijk wat er gaat gebeuren met de WMTS standaard.

2.1.6. Vraag 6

Wilt u reageren op de adviezen van de experts (hoofdstuk 7 van het expertadvies)?

OGC-API is een goede ontwikkeling, en ook een die Rotterdam zelf heeft gekozen, maar het lijkt ons nog te vroeg om OGC-API's bij komende aanbestedingen al verplicht te stellen. Ons beeld is dat we dan bij meerdere aanbestedingen onvoldoende marktpartijen vinden die aan deze standaard kunnen voldoen. Daarnaast is duidelijk dat het (geleidelijk) uitfaseren en vervangen van WMS/WFS door OGC-API's forse investeringen gaat vragen van de zijde van de gemeente (wij zijn het dan ook niet eens met de opmerking dat de kosten voor adoptie meevallen), en dat beide standaarden nog geruime tijd naast elkaar blijven bestaan. Op basis van deze argumenten lijkt ons een plaatsing van de OGC-API standaarden op de lijst van aanbevolen standaarden, met handhaving van WMS/WFS op de lijst van verplichte standaarden, op dit moment verstandiger. Stimulering en ondersteuning vanuit Geonovum om adoptie van de OGC-API standaarden te bevorderen is goed, maar de daadwerkelijke generatiewissel zou op een later moment opnieuw overwogen moeten worden.

2.1.7. Vraag 7

Wilt u reageren op het doorlopen proces en de samenstelling van de expertgroep (hoofdstuk 3 van het expertadvies)?

De expertgroep is wat ons betreft wat smal samengesteld. Wij missen in de expertgroep een afvaardiging vanuit de gemeenten en bredere vertegenwoordiging vanuit het bedrijfsleven. Zeker gezien de opkomst en het gebruik van open source GIS-tooling lijkt het ons verstandig om leveranciers anders dan ESRI aan de expertgroep toe te voegen.

2.1.8. Vraag 8

Wilt u nog aanvullend commentaar geven aan het Forum Standaardisatie en Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid (OBDO) in verband met de inhoud van dit expertadvies of het gevolgde proces?

Geen aanvullende opmerkingen